

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska [v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 153.

V Ljubljani, v soboto 7. julija 1894.

Letnik XXII.

Fin de siècle.

»Očito je, da so frimasonski nazori napačni in njihovi nameni hudobni.«

Apost. pismo Leona XIII. z dne 20. jun. 1894.

Te dni poročajo časopisi strahovite dogodke iz mej frimasonske družali. Neomozena, izobražena ženska Lucija Klarac, velika mojstrica ženske lože „la Régénération“ iz Frajburga na Švicarskem, je hotela v neki vasi bulskega okraja pristopiti k svetemu obhajilu. Župnik je poznal frimasonko in je tudi vedel, da je prejšnjo noč v najostudnejši družbi preživela. Ni je hotel obhajati. Ženska ga je tožila, zahtevajoč 10.000 frankov odškodnine za prestano sramoto. Ko so njeno tožbo na dveh mestih odbili, pritožila se je pri zveznem sodišču, a tudi to je zavrnilo njen priziv in izreklo, da je župnik popolnoma opravičeno ravnal. Izvedele so se namreč tajne nesramnosti, ki so se vršile v frajburški ženski loži. Ta je namreč prišla na kant in ko so preiskavali njene prostore, so videli vso propalost in podlost tajne družbe. Loža je bila v zvezi z neko nesramno hišo, od koder so prihajale „sestre“ vanjo. V svojem „templju“ so imeli frimasoni oltar, orglje, nekako obhajilno mizo¹⁾ in več drugih stvari vzeti iz katoliškega bogočastja. Jasno se je videlo iz raznih slik in simbolov, da se je to čistil sam satan. Našli so tudi ondu trivoglat²⁾ oltar, katerega gorenja deska je bila vsa prebodena z nožmi in bodali. Nanjo so pokladali posvečene hostije, ki so si jih pridobivali bratje in so jih mej najgrjimi bogo-

¹⁾ Frimasoni posnemajo v najgrjih oblikah sv. obhajilo; prim. Taxil. Le culte du grand Architect 137.

²⁾ Trivogelnik je v ložah simbol »velikega zidarja« — satana; prim. Taxil: Les frères trois v Points II. 255.

kletstvi zbadali. H krati so živili črne hostije, katere so posvetili luciferju na čast. Poleg tega so čistili satana „sestre in bratje“ vzajemno z najgrjimi nesramnostmi.

V Parizu in po drugih mestih so pa v zadnjem času listi čestokrat poročali, da so bili iz cerkv ukrađene posvečene hostije, ne da bi se bili h krati odnesli ciboriji. Namen tem tatvinam je — češčenje satanovo z bogoropnimi ostudnostmi.

V naših časih, ko živimo hitro kakor muhe-jednodnevne, se taki pojavi le preradi pozabljajo. Še tedaj, ko beremo o njih, še ne mislimo nanje in nemo in topo jih vsprejemamo in izgubljamo iz spomina; resnica in laž, življenje in igra, hinavstvo in odkritosrčnost se tako naglo menjajo v našem javnem življenju, da skoro ne delamo več razločka mej njimi. Zato se nam tudi ne zdi skoraj nobena stvar več resna in vredna premisleka, marveč kakor prazna, pusta šala pleše pred nami resnični in varajoči svet in mi z njim.

Koliko jih je, ki se z viška svoje domišljivosti modro posmehujejo, ko slišijo o loži in njenih demonskih namenih, ki se krohočejo, če verno krščansko prepričanje zagotavlja, da bijejo višje nadzemske zle sile veden boj z dobroto in krepostjo in da vzlasti neté neprestano, divje sovraštvo proti katoličanstvu in njegovim zastopnikom.

Misléč človek, ki trezno gleda pred seboj vrvečo množico, pa vé, da ideje ne plovejo tako slučajno v vsemiru, kakor atomi po materialističnih nazorih, ki se popolnoma slučajno sestanejo, tvoréč sedaj slučajno kak komet, sedaj zopet kekega velbloda. Idejam išče vzroka v njihovi kakovosti in v njihovi zvezi z življenjem. Z ozirom na dogodek, ki smo ga opisali začetkom današnjega članka, opozarjamo vzlasti na vedno bolj množéče se češčenje satanovo. V nebrojnih tajnih družbah se goji ta naj-

gorji izrodek človeškega duha. Vsi časi so sicer poznali to bogoskrunstvo. Za poganstvo, o katerem velja svetopisemski stavek: „vsi poganski bogovi so demoni“, se nam ni čuditi. Indijski Vritra, egiptovski Apap, asirski Tiamut, perški Dahák nam predstavljajo mogočne hudobne sile; dualizem, ki se nam kaže vzlasti v Platonovem modroslovju ravno to spričuje in do danes ohranjena ločina Jezidis ali Jesd, ki doslovno časti hudobnega duha, nam je dober porok starih groznih zmot. Toda tudi v krščanstvu se vleče kakor črna nit vsa stoletja ta sama po sebi nepojmljiva prikazen. V Manikejcih, Priscilijanistih, Bogomilih, Katarih, Albigenih, v starih gnostikih nam to dokazuje cerkvena zgodovina. Cerkveni očetje in pisatelji (Irenej, Teodoret, Tertulijan, Avgustin, Janez Damascen in drugi) nam popisujejo nihiliste svoje dobe, s katerimi se morejo komaj meriti „najmočnejši duhovi“ naše dobe. Če so Kajnitje trdili, da je bil Judež jedini olikanec mej apostoli, če pravijo, da je bil Bog starega zakona trinog, ki je hotel preprečiti napredek človeštva k pravi svobodi in samostojnosti, če so zagotavljali Ofitje, da je kača največja dobrotnica človeštva in zasluđuje božje časti, ker je provzročila pravo prosveto, če je trdil Marcijon, da je Bog začetnik vsega zla, potem pač ni čuda, če ravno ti stega učitelja pripisujemo tem nesrečnikom, kakor Proudhonu, Haecklu, Fenerbachu, Stirnerju, Bakuninu in drugim iz naših dnij, ki se jednako izražajo. V ložah vihté vitezi vrste Kadoš svoje bodalo proti nebu, prisegajoč maščevanje, Lucifer jim velja za boga; od njega izvira „sladki greh“ in „vsa svetloba“. Kaj, Kam, Babilonci so jim odrešeniki človeštva. Češčenje satanovo je bujno razvito. Tako se glasé mnogobrojna poročila verodostojnih prič.

Toda s temi skrivnimi družbami se nam ni treba niti pečati, saj novejša slovstvo pri vseh na-

LISTEK.

Prava ljubezen.

Spisal Avg. Mužek.

Ali ni to moj tovariš Arno? Da, nič se ne motim, on je! Več let ga že nisem videl; gledal sem ga od strani — blede, golobrado, skoro otroško lice, z nežnim orlovim nosom in blagoréčnim pogledom.

„Arno!“

Mož, katerega sem opazoval in poklical, se je ozrl name. Poznal me je takoj.

„Pa — O groza! Moj Bog, kaj ti je? — Kaj se ti je zgodilo? — Kakšen pa si? —“ Obličje mojega prijatelja Arnota, to skoro deviško obličje, v katerem se je navidezna resnost ljubko družila z dobrosrčnim pogledom in prijaznim nasmehom je bilo vse spremenjeno in spačeno. Nosilo je na sebi znamenja neke velike nesreče. Cela leva stran je bila jedna strašna, komaj zaceljena rana. Tudi levo oko je ugasnilo kot žrtva oni nesreči.

„Čudiš se, prijatelj, da sem tako grd, kajne?“ je dejal Arno mirno. „Nič ne dé — zdaj je že dobro. Vse je zaceljeno. Pretrpel sem sicer veliko, pa zdaj me več ne boli.“

„Pa kaj se ti je zgodilo? Povej no! Morda se

ti je vnel benzin ali petrolej in ti je razgnalo svetilnico in te tako zadelo — kaj?“

„O ne! Nekaj drugega. Hudo me je zadela nesreča, hudo! Bogu bodi potoženo! Ne pripovedujem sicer rad o svoji nesreči, ker so ljudje hudobni in se mi posmehujejo. Pa tebi hočem vendar povedati — ti si blaga duša, tebe poznam. Čuj torej, skoraj bodem gotov; saj ni nič posebnega moja povest — le nekoliko žalostnih spominov. — — —“

Kakor sam veš, izučil sem se kupčijstva. Je to sicer jako sitna obrt, zlasti po zimi in nekateri dečki trpe kakor sužnji, pa ni drugače mogoče. Nasproti naši prodajalnici je stanovala neka družina — še mladi ljudje, uradnik z ženo, katera je bila prav lepa in vesela gospa. Kupovala je pri nas vse in se znala tako lepo smejati. — — Naglo ji je umrl mož. Mlada vdova je bila zdaj brez groša, brez pokojnine, brez vsega. Ostal ji je sicer otrok, toda koliko stane ljubljén otrok mater! Havelcova, tako se je imenovala, ni bila rojena za delo in je začela stradati. Prihajala je k nam, pa ni bila nič več vesela. Nekaj časa je kupovala na dolg; ko ga pa ni mogla plačati, prepovedal mi je gospod, da bi ji dal še kaj brez denarja. Pa ona je prišla zopet: „Gospod Arno, moja Milka je lačna. Usmilite se je — — Lepo vas prosim!“ Smilila se mi je ubožica. Njene solzne oči so me izcela premogle; dal sem ji vselej, karkoli je zahtevala. Ko je pa to zvedel go-

spod, poplačal sem vse s svojim denarjem. Tudi ves prihranjen denar sem ji dal, da plača najemnino, boječ se, da jo spodé iz stanovanja — vsaj veš, da ne delajo ljudje veliko ovinkov.

Jedenkrat — dve leti je temu že — po noči je bilo okrog 11 ure. Vse je že spalo in jaz sem se pripravljal tudi v postelj. Imel sem sobo na dvorišče. Tu zaslišim zunaj neki ropot in hrum. Poslušam, ropot se veča. Pogledam skozi okno. Zunaj je bilo svetlo kakor po dnevu. — Nebo je bila barvala krvava rudečica. — — V tem bije plat zvona, jaz pa slišim upitje: „Gori, gori!“ Poluoblečen rinem ven.

Ogenj ni bil daleč. Nasprotne hiše so bile kakor v enem plamenu. Ljudij ogromna množica; vsi vpijejo, javkajo, pomagajo. Hiša, v kateri je stanovala Havelcova, je bila skoro vsa obžgana, komaj se je še držala. Vprašam: „Kje je Havelcova? Ali je ni notri?“

V istem trenutku jo zagledam, kakor si ruje lase in hoče skočiti v ogenj. Iz njenih ust čuje se razdirajoče vpitje: „Jezus, Marija! Moje dete, kje je moja Milka? Kje je moja Milka?“ Sedaj mi je bilo vse jasno. Nič drugega ni imela v goreči hiši, nobenega zaklada in bisera, kakor svoje dete, svojo jedino, ljubljeno Milko.

„Zadržite jo! Kaj počenja! Saj se hiša že podira!“ kričali so ljudje.

553

rodih toliko piše in poje satanu v slavo, da lahko govorimo o posebnem satanskem slovstvu. Boj proti Bogu in njegovi cerkvi in povečevanje satanova se kaže v najostudnejših oblikah. Jedna sama beseda o Odrseniku vjezi Goetheja; Lavater mu je neznošen, govorec o Kristusu. V nekem pismu pozivlje g. Stein, da se mora vsaj protestirati, kader bi še kedaj napadel njuno kraljevstvo. V Richtung und Wahrheit (20. pogl.) opisuje tako točno demonične sile v nekaterem človeku, kakor bi bil slikal samega sebe; saj se je sam hvalil, da so v njem tako žive. (Eckermann, Gespräche mit Goethe II, 198).

Immerman pozivlje v svojem Merlinu, naj se satan moli. Senan opisuje v svojem Faustu, da je upor proti Bogu pot modrosti in napredka. Hauff „Die Memoiren des Satan“, Weckerlin „Der Teufel auf Reisen“ in nebrojno drugih Nemcev piše o hudobi.

Izmej Francozov imenujemo Soulié-ta, ki je spisal: „Sathaniel“, „Spomini hudičevi“ in „hudičev sin“ v proslavo satanovo, katerega opeva Beranger in ga bogokletno imenuje Baudelaire „najlepšega Boga“ in prosi pomoči od njega. Proud hon piše v svoji knjigi: Systeme des contradictions économiques tako ostudno o Bogu, da se ne drznemo zapisati njegovih besedij.

Rus Lermontov v divji domišljiji slika svojega demona, Čeh Vrchlický opeva satana, Anglež Croley mu je zložil himno na čast; ravno tako Lah Carducci imenuje ga „velikega satana“, ki „deli dobrote“, katerega je treba blagrovati in moliti. Prav ima, če potemtakem pravi o sebi in o družbi, v kateri živi: „Mi smo satanski“ (Weiss, Apologie d. Christenthums II. 13). Njega posnema Rapisardi v svoji pesmi „Lucifer“, če je možno, še grje, bogokletno se norčujoč, da je ostal Bogu zvest le še Balaamov osel, osel pri jaslicah in prešič sv. Antona (spev 15.).

Krščansko srce se grozi pri taci pojavih, toda h krati se tem tesneje oklene svoje cerkve, ki ga v materni skrbnosti opozarja na preteče nevarnosti. Pri tem pač umeva, zakaj so očetje človeštva — rimski papeži, zakaj so tudi sedajni Oče tolikrat tako živo svarili pred skrivnimi družbami in njihovimi peklenškimi nakanami. Dobro se prevrača v hudo in se črti in pobija. Hudo od dne do dne bolj zmaga. Četudi niso vsi slovstveniki tako daleč zagazili, kakor ravnokar naštet, je vendar žalostna resnica, da je pojem dobrega in poštenega popolnoma zmeden. Svet imenuje topega mračnjaka tistega, ki govori o „pohujšljivem“ slovstvu, ki ne more mirnega srea ostati, ko vidi, koliko nedolžnih bitij se okuži, koliko rajsko lepih cvetov uvene vsled grdega „leposlovja“. Izviraj od koder koli ta smer, po vspehih sodeč jo smemo imenovati demonično.

Umevajmo svoj čas! V Palermu je prisegel Galibardi framasonsko prisego; mej drugim je govoril: „svoboda je orožje, s katerim se svet premaga; svoboda pomenja: neodvisnost duha, ki se

ne da ovirati z nobenim razodetjem in se ne zadovoljuje z nobenim dogmatom; neodvisnost volje, ki ne priznava niti kralja, niti papeža, niti Boga; svoboda je vedno vrgla raz prestol kralje in papeže, te nepomirljive sovražnike človeškega rodu, ki so človeštvu škodljivejši, kakor tigri živalim“. — Temu dejstvu dostavljamo še drugo: Od l. 1859 do letos sta bila umorjena dva cesarja in 11 predsednikov; dva cesarja in jedno kraljico so pregnali; dva kralja sta se prostovoljno odpovedala; jeden se je utopil, jeden je znorel; papežu so ugrabili njegovo deželo. Ta se je zgodilo za 35 let. Ali imajo naše čutoice še toliko sile, da nas to presune? Komaj! Ali je v nas toliko duševne moči, da upamo boljših časov? Kedo ve? Gotovo je, da tam, koder ni več žive vere v Boga, tam tudi ni zaupanja v dobro. Če hočemo sebi in drugim rešitve, moramo pred vsem iskati v objektivnih verskih vzorih višje božje pomoči za boj proti zlu in njegovim groznim izrodkom.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. julija.

Mladočeški shod. Kedaj se snide shod zaupnikov mladočeške stranke, to se do sedaj še ni moglo določiti. Eksekutivni odbor še ni izdelal predlogov, ki se shodu predlože. Govori se, da mislijo na tem shodu popolniti mladočeški program z nekaterimi socijalnimi točkami. Shod bode moral skleniti neko navodilo za postopanje mladočeških poslancev v državnem zboru. To bode pa težavno, ker sedaj ni v tem oziru prav nobene jedinstvi mej mladočeškimi poslanci. Nekateri so za jako zmerno postopanje, drugi pa za skrajno opozicijo. Sploh pa Mladočehi niso vajeni se držati kakeh sklepov in navodil. Če se sklepi shoda ne bodo izvajali, ne bodo nič pomagali, če se bodo pa izvajali, je pa razcepljenje stranke gotovo. Več poslancev bodo morali izključiti iz mladočeškega kluba, bodi si že zmernih ali radikalnih.

Katoliška stranka na Ogerskem. Naše glavno radikalno glasilo očita kratkovidnost tistim, ki pripisujejo kako važnost temu, da mislijo katoliki na Ogerskem se poganjati za razširjanje volilne pravice. Njemu se zdi, da je to povsem brez vsacega pomena, ker se mažarski katoliki izrecno ne izreko za narodno enakopravnost. Mi se seveda s takim mnenjem ne moremo strinjati. Da Slovani v obeh državah polovicah ne pridemo do večjih pravic, tega je največ kriv krivičen volilni red. Če se na Ogerskem odpravi sedanji krivični volilni red, bodo Slovani in Rumuni potem si že sami pomagali. Poslali bodo v državni zbor toliko poslancev, da jih druge stranke ne bodo mogle prezirati. Če pa mažarski katoliki posebno ne naglašajo narodne enakopravnosti, je morda politično še modro. Pri današnjem mišljenju mažarskega naroda, bi jih to le oviralo pri njih delovanju za razširjenje volilne pravice. Liberalci bi imeli priložnost agitovati proti njim, in škodo bi naposled imela katoliška, pa tudi slovanska stvar.

Vsaj se mi ni zavezala s hvaležnostjo. Kar sem storil, storil sem le iz ljubezni do otroka, pa mi je velelo tudi krščansko srce. — Ko sem se pa vrnil iz bolnišnice, nihče me ni mogel spoznati! Nič čudnega! Vsaj se nisem mogel spoznati tudi jaz sam, ko sem pogledal v zrcalo! Zasmehovali so me, ko so videli moj obraz — ljudje so hudobni! Gospod me je zmerjal, pa me ni hotel več sprejeti nazaj, češ: zdaj nisi za nobeno rabo, kupčijski pomočnik mora biti lep. — Nazadnje sem ga vendar preprosil. Zdaj delam torej v skladišču, kjer me nihče ne vidi. Veliko se trudim — pa pomagaj si!

Gledal sem njegov obraz; spačen obraz, pa v njem se je zrcalila neizmerena in nenavadna dobrosrčnost in ljubezen do bližnjega, vpisana s tako globokimi in strašnimi črkami, da me je kar streslo — — —

„No, zdaj pa z Bogom, prijatelj! Imam veliko dela, mudi se mi! — Pa, kaj ne, da se mi ne boš smejal, kaj?“

Blagi mož mi je podal roko. Stisnil sem mu jo vroče.

Da, čudni, prav čudni ljudje so na svetu! Jedni imajo srce, kipeče neizmerne ljubezni, drugi pa mrzlo kakor led.

Gredé domov premišljeval sem o krasnem izreku sv. pisma: „Ni večje ljubezni, kakor če da kdo življenje za svojega bližnjega.“

Srbija. Sedanja srbska vlada bi rada napravila neko sporazumljenje mej strankami, a se ji neče posrečiti. V Belem gradu je to nalogo prevzel mestni župan, ki je imenovan od vlade. Župan Mihael Bogičević se je bil obrnil do vseh strank, da se sporazumijo o bodočih volitvah za mestni zbor tako, da jih bodo volili iz vsake stranke nekaj. Ta poziv pa ni našel poslušnih ušes. Radikalci so najprej se izjavili, da se pri sedanjih volitvah volitve ne udeležijo. Liberalci so vlado moledevali, da bi jih povsod podpirala pred drugim strankam, zlasti proti naprednjakom, a ko se vlada ni hotela izreči jedino za liberalce, so tudi sklenili, da občinskih volitev v Belem gradu se ne udeležijo. Vlada ima sedaj na svoji strani jedino še naprednjake, ali ti pa nimajo večine dežele na svoji strani. Steer pa tudi naprednjaki ne čutijo nobenega posebnega veselja za vlado hoditi po kostanj v ogenj. Srečno je vlada do tega pritirala, da nobena stranka zanjo ne mara.

Zboljšanje policije je po mnenju berlinske „Nord. Allg. Zeitung“ in drugih liberalnih glasil jedino sredstvo proti anarhistom. Zakakšno mejnarodno postopanje proti anarhistom pa ta nemški vladni list ni. Angleški časopisi so tudi proti mejnarodnemu postopanju. Angleški anarhizem ni nevaren. K večjemu kaceh deset je domačih anarhistov. Pač pa je v Angliji kaceh 500 tujih anarhistov, kateri imajo svoje klube. Policija jih ostro nadzoruje, 90 tajnih policistov je nalašč zaradi nadzorovanja anarhistov. Policija proti tujim anarhistom tudi s tako strogostjo postopa, da bi bil silen krik, ko bi tako postopala proti domačinom. Vse njih klube in stanovanja je že preiskala. Dobro ji je znano, da nekateri v Angliji živijo anarhisti imajo stalne zveze z njih somišljeniki na kontinentu. Angleški listi mislijo, da bi anarhistom hitro prišli do živoga, da se policija povsod tako dobro organizuje, kakor se je na Angleškem. Italijani in Francozi že zboljšujejo policijo. Mi jako dvomimo, da bi že samo policijska sila pomagala.

Koledar

za 28. teden leta 1894.

Nedelja 8. jul. j 8. pobink. evang. O krivičnem hišniku; Elizabeta kraljica. Ponedeljek 9. jul.: Ciril šk. m. Torek 10. jul.: Amalija dev. Sreda 11. jul.: Pij I. pap., Veronika dev. Četrtek 12. jul.: Mohor in Fortunat mm. Petek 13. jul.: Anaklet. Sobota 14. jul.: Bonaventura šk. — Lunin spremin: Prvi kraje 9. jul. ob 11. u. 20 m. po noči. Solnce izide 10. jul. ob 4. uri 26 m., zaide ob 7. uri 44 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. julija.

(Resnicoljubje, kje si?) „Bog nas sve blagoslovio“, s temi besedami biskupa Strossmayra naslovil je „Narod“, dne 5. julija članek, v katerem med drugim pravi, „da je mej nami še vedno nekaj takih, ki prosijo Boga — očitno ali na tajnem, naj ničesar ne blagoslovi, česar niso oni storili, pa bodi to še tako dobro, pravično in plemenito“. Dva dokaza za to trditev vzame iz „Slovenca“, rekoč, da „Slovenec“ še ni imel prijazne besede za samoslovenske javne napise. O tem bomo v posebnem članku označili svojo misel. Drug dokaz zato pa je postopanje „Slovenca“ glede dosežene sprave na Goriškem med dr. Tonkljem in urednikom Gabrščekom. Narod nam očita, da smo odprli predale lista ljudem, ki živijo od razpora in za razpor in ki udrihajo po vitezu Tonklju in si prizadevajo, razkriti nastalo slogo in sporazumljenje. Lepo to ni, pravi „Narod“ in tudi pošteno ne more biti, razdirati tako potrebno in tako težko doseženo spravo. Tako „Narod“ dne 5. julija. „Slovenec“ pa je 4. julija pisal v vredniški opombi k članku. Shod volilcev v Biljah, kjer se je obravnavalo o zbližanju obeh strank, te-le besede: „Prošnja do veleč. g. dr. Gregorčiča glede razpora kakor tudi odgovor veleč. g. poslanca nas veselita in upamo, da bodo volilci posebno duhovščina, i drugod izrazili enske prošnje, katere bi mogoče pospešile spravo na Goriškem“. — „Slovenec“ je torej objavil, dne 4. julija dopis, v katerem obširno poroča o obravnavah za sporazumljenje in uredništvo za to še posebej izraža svoje veselje in upanje, da se sprava doseže, drugi dan pa „Narod“ pride s takim neosnovanim očitanjem na dan. — Zato pa „Slovenec“ z vso pravico vporabi besede „Narodovega“ članka zase in zoper „Narod“ veleč: Na tako pot vam ne bomo nikdar sledili, ampak kličemo, kakor Strossmayer stranki prava: „Bog nas sve blagoslovio!“

Ona se jim je branila kakor divja; hotela je noter po svojo Milko, ljudje so jo pa držali kakor steklo levinjo.

Videč, da ni druge pomoči, skočim naprej v ogenj. Krov se je že podiral, goreči plameni so mi švigali v obraz, dimni valovi so me omamovali in zaduševali! Veliko napora me je stalo, predno sem preiskal hišo, katere nisem znotraj poznal. Naglo začujem otroški jok — najdem otroka poluzadušenega. Zgrabim ga, hitim z njim nazaj, pa ne morem več. Stopnjice, stene, strop, vse je gorelo. Skočim tedaj k gorečemu oknu in vržem otroka na gromado obleke in pernic. Padel je srečno. — — — Pa tu se je z menoj vred vse prodrlo. Zgrudil sem se v ogenj — — —

Kar se je dalje zgodilo, ne vem. Vzbudil sem se še le v bolnišnici. Dolgo časa je minolo, predno sem se zavedel, da, pravi čudež se je zgodil, da me je Bog rešil smrti. Oko sem sicer izgubil — no, hvaljeno bodi njegovo ime!“

„Kaj pa Havelcova?“

„O, ta je v dobrih rokah. Kakor sem zvedel, je vzela takoj drugi dan po ognju svojo Milko in se preselila daleč k svojim sorodnikom, kjer se je tudi prav dobro omožila.“

„Pa ti je nisi videl več? Nič ti ni pisala? Nič se ti ni zahvalila?“

„Nisem je več videl, pa mi tudi ni nič pisala.“

(Promocija.) Iz Grada: Danes dne 6. t. m. je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava bivši predsednik akad. društva „Triglav“ in sedanji koncipijent pri dr. Sernecu v Celji g. Ivan Glasser. Čestitamo.

(Na c. kr. veliki gimnaziji v Ljubljani), se vrše vsprejemni izpiti za vstop v prvi razred v poletnem obroku dne 16. julija, počenši ob 8. uri zjutraj. — Učenci, ki žele delati ta izpit, morajo se, spremljani od svojih starišev ali njih odgovornih namestnikov, dne 15. julija, med 8. in 12. uro oglasiti pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesiti krstni list in, ako so doslej obiskovali ljudsko šolo, dotično obiskovalno spričevalo, ter plačati pristojbino 3 gld. 30 kr., katera pa se njim zopet vrne, ako vsprejemnega izpita ne zvrše z dobrim uspehom. — Vnanji učenci se morejo k vsprejemnim izpitom oglasiti tudi tako, da pravočasno po pošti pošljejo gori navedeni listini in pristojbino; a ti se morajo 16. julija pred 8. uro osebno predstaviti ravnatelju.

(Iz Leskovca) 6. julija: Naša trirazrednica, ki je to šolsko leto doživela vsakovrstnih sprememb med svojim učiteljskim osebjem, katero je le semtertje nekaj mesecev popolno bilo, je zdaj celo zaprta zaradi bolezni. Tudi dve gostilnici hočejo zapreti. Bolezen se sicer širi, vendar pa do zdaj še ni nikogar pobrala.

(Premeščen je) č. g. Matija Slak, kapelan v Vodicah, za duhovnega pomočnika v Mengeš.

(C. kr. gimnazij goriški) konča šolsko leto dne 12. julija t. l. s posebno slovesnostjo pri sv. Ignaciju ob 8. uri. Ta letošnja zahvalnica bode zadnja, ki jo bode opravljal profesor verstva, monsignor č. g. Andrej Marušić, kateri misli stopiti tisti dan v pokoj. Profesor Marušić slušbuje kakih 40 let na gimnaziji, kot učitelj veroznanstva čez 36 let. Imel je, kakor piše tukajšnja „Eco del Litorale“, 3600 učencev ter dosegel lepo število 27.000 šolskih ur v verouku, slovenščini in nemščini. — Prihodnjo nedeljo (8. julija) bode jemal slovo od višjega in nižjega gimnazija skupaj v semeniški kapeli. Zadnja njegova ekshorta bode 1728. in se bode dala tiskati v spomin sedanjim in nekdanjim učencem. — Toliko za zdaj na znanje povsod raztresenim g. profesorja vzgojencem.

(Koncert) priredili so 5. t. m. zvečer gojenci deškega semenišča v Gorici. Vspored obsegal je devet točk: 1. Pitteri: La fratellanza (zbor). 2. Gounod: Meditation sur le 1. Prelude de Bach (orkester). 3. Vogel: Cigani (zbor). 4. Venec slovenskih narodnih pesnij (orkester). 5. Merlato: Il ritorno (zbor). 6. Rossini: La preghiera di Mosè (orkester). 7. Mašek: Pri zibeli (zbor). 8. Donizetti: Romanca iz „Lukrecije Borgia“ (glasovir — čveteroročno). 9. Cesarska himna. — Posamezne točke izvrševale so se tako precizno in s tako finim čutom, da poslušalec ne vé, bi se li bolj čudil izvežbanosti mladencev ali čutu, s katerim se je pelo in igralo. Koncertu prisostoval je tudi prevzvišeni knez in nadškof.

(Dopolnilne volitve na Koroškem.) Pše se nam: Na Koroškem so sedaj izpraznjeni štirje mandati: dva za državni in dva za deželni zbor. Borba bo huda zlasti za državnoborsko mesto na Zgornjem Koroškem, kjer se že sedaj vrsté kar po vrsti volilni shodi. Pomenljivo je to, da v obeh okrajih nemški liberalci kapitulirajo pred nacijonalci! Liberalizmu celo na Koroškem že hudo prede! Nacijonalnih kandidatov ne zmanjkuje, ker tudi prejšnji liberalci so se kar čez noč sprevrgli v nacijonalce! Omenim naj tudi, da se i znani nemški župnik g. Askanij pl. Zucco-Cucagna z vso močjo poteguje za poslaniško mesto in da se je vrgel na vrat nacijonalcem, upajoč, da mu leti v okraju St. Vid-Volšberg izročé mandat. Poleg zagrizenih nasprotnikov cerkve in Slovanov nastopa pri raznih shodih nemškega društva. Čudna družba to!

(S Štajerskega), 5. julija: Deželni glavar grof Attems je obiskal dne 19. junija t. l. dobernske toplice ter dan pozneje tamošnjo šolo. To naznanja dopisnik v „S. P.“ dne 4. julija t. l., jaz bi pa dodal še sledeče: Po celi Dobernski okolici se govori, da je ob tej priliki gosp. deželni glavar otrokom v šoli priporočal, naj se le pridno nemščine naučijo, da se bodo mogli porazumeti z gosti, ki dohajajo na Doberno. Ker g. dopisnik „Südt. P.“ brez dvoma dobro ve, jeli ta govorica resnična ali ne, ga prosimo, da nam v tej zadevi natančno sporoča.

(O nesrečah na železnici.) S Štajerskega, 5. julija. Ko sem čital v včerajšnjem „Slov.“ o nesreči, katera je zadela voznika na dolenski železnici, sem se

spomnil enake nesreče, ki se je pripetila menda lani na železnični progi Velenje — Celje. Ne vem, kako se je godilo, da je železnični stroj zgrabil konja in voz z voznikom vred, ter vse skupaj vrgel v rečico Pako, ki teče poleg železnice. Voznik in konja sta se nekaj pohabila — druge nesreče ni bilo. Toda stvar pride pred sodnijo. Voznik je tu zvedel, da bo moral nekaj tednov pihati kašo. — Ko sem toraj v včerajšnjem „Slovenec“ čital, da je vaš kranjski voznik ostal mrtev na železničnem tiru, sem si mislil: „dobro, zdaj je pa rešen ječe“. — Toda brez šale; zakaj se ne narejajo vsled tolikih nesreč ograje na krajih, koder drži cesta preko železničnega tira?

(Žrtva poklica.) S Štajerskega: V praznik svetega Cirila in Metoda je izgubila naša lavantinska škofija jednega najmlajših duhovnikov, č. g. Ivana Kolarič, kaplana v Dramljah blizu Celja. Pokojni se je porodil pri sv. Marjeti niže Ptuja dne 6. maja l. 1869. Torej še je le pred kratkim obhajal 25letnico svojega rojstva. Nižjo gimnazijo je dovršil v Ptuj, višjo pa v Ljubljani in je bil še le lani v mašnika posvečen. Bil je zelo marljiv, skromen, ponižen, pobožen dijak in bogoslovec, tako tudi kot duhovnik, vseskozi čist in blag značaj. Nesoč bolniku zadnje tolažilo, sv. pobotnico, prebladil se je in po enem mesecu je postal žrtva poklica in smrti. — Ranjki pa je bil tudi zelo nadarjen in plodovit pesnik in pisatelj. Njegove pesmij so priobčene v „Dom in Svetu“, „Zvonu“, „Danici“, „Vrtcu“, Lampetovih „Drobtiniceh“, največ pa jih je priobčil v pisanem bogoslovnem listu „Lipica“ mariborskega bogoslovja. Priobčeval je pesmi ali pod lastnim imenom, ali pod krinko Rakulski, Davorinov in dr. Zelo veliko pesmij, tudi nekaj epičnih, povestij, novelic in tudi nekaj dram pa je ostalo v rokopisih, ker njegova izvanredna ponižnost mu je branila jih kje objaviti. Mnogo se je pečal s tujimi slovstvi, jeziki. Poznal je dobro vso slovansko literaturo zlasti srbsko, hrvaško, češko in rusko, najbolj pa seveda slovensko. Priučil se je jako dobro hrvaščini, češčini ruščini, govoril dobro laški, ter poznal natanko klasična dela raznih narodov. Na podlagi staroslovenščine izuril se je čudovito v slovenskem jeziku, ter imel krasen slog. Vse to pa je šlo z njim v prerani grob. Izvestno bi še bil mnogo koristil slovenskemu narodu, da mu ni smrt pretrgala mladega življenja. Bodi ti zemljica lahka, dragi Ivan!

(Vprašanje na slavni magistrat ljubljanski.) Ze nekako pred 3 meseci je sklenil slavni mestni zbor, da se pri svet. Krištofu napravi vodnjak. — Obilni obiskovalci pokopališča nadlegujejo neprehoma bližnje posestnike za vodo. Gorje onim, kateri bi enemu ali družemu svoj vodnjak zaprl. Slavni magistrat torej vprašamo, ali bode sploh kedaj naredil vodnjak, ali pa ga morda ravno zato ne bode naredil, ker je mestni zbor sklenil, da se naredi?

(Nevihta.) Z Dobrove, 5. julija. Pretečeno noč pričelo je tukaj malo pred tričetrt na 12 uro kar neutegoma prav močno grometi. Nastal je parkrat prav močen piš in vtila se je ploha, kot bi se bil oblak utrgal. Gromov bilo je tričetrt na 1 uro skoraj slednjo minuto po eden. Ob tem gromenju vdarila je strela tam pod Šmartinom 2 1/2 m. visoko nad zemlje v deblo neke črešnje s tako silo, da je deblo od severne strani skoraj notri do stržena popolno razbeklalo, a lubad popolno odluščilo, ter večje korenine iz zemlje izrovalo. To drevo stoji ravno pred hišo, št. 33 (pri Bučarji), oddaljeno od hišnega zidu le kake pičle 3 m. Pretres je bil tako silen, da se je v oknih te hiše razdrobilo 11 šip. Strela je tudi po kuhinji nekaj malega popravljala in v tlaku razdrobila tu v kotu nekaj ceglov. Dobro je, da ni užgala. Ob tem izrednem gromu se je zemlja v okrožju pol milje v pravem pomenu besede kakor ob potresu zazibala. Bog nas varuj pred enako silo.

(Naliv.) Iz litijskega okraja 5. julija. Strašen naliv se je pridrivil dne 4. t. m. od Dolgega brda v litijskemu okraju; potok Reka je v hipu narasel in prestopil bregove, v vasi Ceroveci je bilo naenkrat vse polje poplavljenno, voda je prinesla seboj s koreninami izruvane drevesa podirajoč brvi in prehode tako, da tri ure ni bilo mogoče sosedu do sosedu ali iz polja domov, ako je slučajno na drugi strani bil. Nobeden se ni tega nadjal, ker tu je bilo le nekaj kapljic dežja in je solnce sijalo. Škode je naredila nevihta tudi po polju veliko, turšica in proso je vse uničeno ker je sproti odneslo, strn je poplavljen, seno, kar je bilo nakošenega, je splavalo po vodi. K tej žalostni nesreči imam pa vendar tudi kaj veselega poročati, ravno v tej župniji

namreč v Smartnu pri Litiji bode prihodnjo nedeljo sv. birma. Vse tekmuje, kako bi bolj slovesno sprejelo prevzvišenega knezoškofa o prihodu.

(Občinske volitve v Buzetu) v tretjem razredu so se končale v sredo ter so izvoljeni jednoglasno hrvaški pristaši s 315 glasovi.

(Obsojen je bil v Trstu) na dvamesečno ječo znani dijak Ercollesi — italijanski podanik — zaradi katerega je Banelli interpeloval župana, ko ga je poslednji državnemu pravdnistvu prijavil radi žaljenja Njeg. Veličanstva.

(Svoboda hrvatskih poslancev ob koncu svobodnega 19. stoletja.) Poslanec dr. Frank je pretekle dni skusil, kaj se pravi pod liberalnim banom Khuen-Hedervarijem poslanec biti. V preteklih dneh hotel je obiskati svoj volilni okraj, da poroča volilcem o svojem delovanju. Ko je bil prišel na mejo kutinskega okraja, kamor so ga spremljevali volilci iz Gračenice in Osekove, stopil je notar Brož z dvema pandurjema predenj in mu rekel, da je dobil nalog, da ne sme nobenega čez mejo okraja spustiti, kakor samo poslance, volilci morajo takoj domu. Frank je ugovarjal — toda udati se je moral. Volilci so šli nazaj, on pa v spremstvu dveh pandurjev v Kutino. Tukaj je kotarska oblast vsacega zaprla, kateri se je upal s poslancem občeovati. V Petrincu so morali podreti slavolok, katerega so poslancu postavili, in požarnim brambovcem se je zažugalo, da se jim društvo razpusti, ako le korporativno poslance sprejmejo. — V Križu je bil uradno vsak sprejem prepovedan, pandurji so pa stražili, da noben vnanji volilec ni prišel pred poslance. Prepovedalo se mu je govoriti pred prebivalstvom, le samo domači volilci so smeli v gostilno, kjer je Frank govoril. Shod je moral sklicati že pol ure po prihodu, ker je kotarska oblast rekla, da so volilci že lačni in ne morejo dalje čakati. — Tako se godi na Hrvatskem v najstsem letu slavne vlade Hedervarijeve, v letu ko je ban v mažarski gosposki zbornici glasoval za svobodni civilni zakon.

(Družba sv. Cirila in Metoda za Istro) bode imela glavni zbor v četrtek dne 12. t. m. v Opatiji, ker se due 27. m. mes. ni mogel vršiti zaradi prepičlega števila navzočih članov.

(Metliška kmetijska podružnica) kakor se nam poroča, je včeraj kupila zemljišče, da si napravi lastno trtnico z ameriškim nasadom. Lega novi trtnici je krasna, na tako imenovani „Veselici“ nad mestom. Gospodom, ki so s trtnico prevzeli skrb in trud, želimo najboljšega uspeha. Bodi jim plačilo zavest, da delajo za blagor ljudstva in to jim bo hvaležno. Podružnici pa želimo mnogo novih članov. Stroški bodo veliki. V edinosti je moč, bodi pa tudi pomoč.

(Nič slovenskih šol v Trstu!) Kakor „Il Piccolo“ poroča, je c. kr. namestništvo v Trstu tudi odbilo prošnjo slovenskih starišev za slov. ljudsko šolo, ker da se po zakonu ne more občina siliti, da ustanovi slovensko šolo. Si non è vero è ben trovato!

(Imenovanje.) Ljudevit Waldek je imenovan inženirjem pri ravnateljstvu pošte in brzojava v Trstu. — Prizivno sodišče v Trstu je imenovalo kot prislušnike brezplačne pravne praktikante Silvija pl. Milost, Maria Gessich in Ivana Cegnarja.

(Za podjetnike) Dne 30. t. m. vršila se bode pri višjem finančnem nadzorniku na Voloskem razpreva gledé dostaje podjetja carine na vino in meso za tamošnji davčni okraj. Vzklikna cena je letnih gld. 12.200. — Za popravo magacinov soli v Piranu razpisuje se natečaj v to svrhu do 14. t. m. Vzklikna cena je gld. 5693-04. Več se izvé pri finančnem nadzorniku v Kopru.

(Darovi.) G. Andr. Pavlica, stolni vikar v Gorici, poslal nam je za družbo sv. Cirila in Metoda 3 gld., za katoliški sklad 2 gld. Bog povrni stotero!

(Razpisane službe.) Služba davkarja, oziroma davkarskega kontrolorja in davkarskega adjunkta pri davčnem uradu na Kranjskem je razpisana do 30. julija. Prošnje je vložiti pri načelnistvu finančne direkcije v Ljubljani. — Služba tretjega učitelja v Št. Rupertu. Prošnje vložiti je do 25. julija pri okr. šolskem svetu v Krškem.

(Semnji po Slovenskem od č—14. julija.) Na Kranjskem: 9. v Polšneku, Stanjem vrhu, na Trati, v Tirni; 12. v Senožetah, v Trebnjem, Jagncenci, Planini, Zgor. Tuhinju, Kropi; 13. v Gornji Planini in Starem Logu na Kočevskem; 14. v Žužemberku. — Na Štajerskem: 9. Na Pristavi, 12. v Planini, Rogatecu, Šoštajnu; 13. pri sv. Duhu.

— Na Koroškem: 9. v Paternijonu. — Na Primorskem: 11. v Suti pri sv. Tilnu; 12. v Gerovem; 13. v Akvileji.

Društva.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Žužemberk in okolico) bode imela dne 12. julija t. l. to je prihodnji četrtek ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju občini zbor; takoj potem bo ondi tudi občini zbor c. kr. kmetijske podružnice žužemberške. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Društvo »Pravniki« v Ljubljani) priredi nedeljo, dne 15. t. m. izlet v Novo mesto. Izletniki odpeljejo se ta dan ob 6. uri 7 m. zjutraj z južnega kolodvora ljubljanskega v Novo mesto, kamor dospó ob 9. uri 23 min. Na kolodvoru v Novem mestu bode slovesen sprejem gostov. Po zajutreku v gostilni pri Tučku ogledajo si izletniki mesto. Popoldne bode skupen obed. Kuvert (brez pijače) veljal bo le 1 gld. 50 kr. Popoldne priredi se skupen izlet na Grm. Novomeški pravniki sestavili so poseben odbor, ki pripravlja vse potrebno za dostojen sprejem gostov. V odboru so gospodje: dež. sod. svet. dr. K. Gestrin, ces. kr. notar dr. A. Poznik, odvetnik dr. Šegula in sodni pristav B. Dolinšek. Imenovani odbor prosi, da more gostilničar pripraviti obed, naj udeležniki naznanijo najkasneje do 10. t. m. svoj prihod načelniku g. dr. K. Gestrinu. Ljubljanske člane vabi odbor »Pravnikov« po posebni poli in bode naznanil skupno število v Novomestu. Odbor »Pravnikov« izreka toplo željo, da se izleta udeležé tudi dame g. društvenikov. Odbor v Novem mestu deluje prav marljivo in se je nadejati, da bode izlet prav prijeten.

Narodno gospodarstvo.

Podpirajte malega obrtnika!

Pred nekajimi leti so se nekateri za blagor malega obrtnika vneti močje združili ter osnovali Konservativno obrtno društvo v Ljubljani, katero naj bi malo obrtnike zbliževalo, združevalo ter jačilo k krepkemu odporu proti vedno bolj v vse stroke obrtnijstva se vsiljujočemu malega obrtnika uničujočemu velikemu podjetništvu oziroma kapitalu. Prav srečna je bila misel imenovati društvo »konservativno«, ohranjujoče v vsacem obziru in povzdigujoče ugled v prejšnjem stoletju toli čislane a sedaj bolj in bolj propadajočega rokodelskega stanu. Kje so časi, ko je bil še v navadi pregovor: Rokodelstvo ima zlato dno!

Snovatelji konservativnega obrtnega društva pa so se nadejali ob svojem pomembnem ustanavljanju blagohotne podpore onih stanov, kateri so vedno krepko se držali in se še držé načel pravega konservatizma. Dandanes, ko rže vsak podjetnik oškoduje in uničuje malega obrtnika in ž njim domačo obrt z razpečevanjem tujih ne baš zanesljivih še manj priporočljivih proizvodov ter uporablja dokaj kričeča preje nepoznata sredstva — razveljavljajoč resničen pregovor, da se dobro blago samo hvali — dandanes torej je pač najhvaležniša prilika priskočiti na pomoč domačemu obrtniku z naročili in priporočili. Gmotna mejsebojna podpora enakomislečih je prvi pogoj tako pri kmetijstvu kot rokodelstvu, da se jima zagotovi obstanek, razvoj in posledica temu — boljša bodočnost. Sosebno po deželi krožijo in nadlegujejo prebrisani agentje tujih vnanjih tvrdk ponajveč razumnike, pa tudi neizkušeno kmetsko prebivalstvo ponujajoč razne obrtniške in trgovske proizvode. Žal, da se jim mnogokrat posreči pridobiti si naklonjenost in zaslužek v škodo domačinom-sovernikom. Vedno bolj izginja čvrst, dela zmožen in vešč obrtni stan — agentje pa se vsled uspeha svoje vsiljenosti množé kot gobe po dežju. In kedo je navadno agent? Človek, kateri ponajvečkrat — ker nestrokovnjak — niti opravičiti ne more, kar s svojo nedosegljivo zgovornostjo zagotavlja. Naročnik pa jo večinoma osleparjen, ker si radi nepoznanja in oddaljenosti tuje tvrdke niti pomagati ne more, ne vé in ne zna.

Vse inače zanesljivo pa je naročevanje pri domačih obrtnikih in trgovcih. Domač obrtnik jamči za svoje izdelke, pazi mu je ozir tega na ugled v domačem kraju, naročevalec pa lahko če treba tudi osebno izrazi nezadovoljnost, pokaže in razjasni nedostatnost izdelka ter zahteva brez dragega oblastvenega posredovanja povsem rabljive, zadovoljujoče proizvode. Da pa domače obrtništvo ni na slabem glasu, marveč da je podrugod čislano, dokaz temu so mej drugimi vrli Sentviščanje ozir mizarstva, Gorenjei ozir izdelovanja platna in idrijska čipkarska obrt. Koliko sposobnih, marljivih obrtnikov najraz-

ličnejših strok je vsakomur na razpolago v Ljubljani, kateri radi pošteno in ceno postrežejo!

Namen tem vrsticam pa je opozoriti cenjene naše naročnike in čitatelje na nekatere zmožne, zanesljive obrtnike. Vže opetovane se je izražala osobito od stanovnikov z dežele želja, naj bi naš list sem ter tje objavljaj na primerni način imena zanesljivih domačih obrtnikov. Tej želji radi ustrezemo s tem, da bomo priobčevali pričenši z današnjim dnevom vsak teden enkrat imena sposobnih članov konservativnega obrtnega društva, katera naj blagovolijo vsi konservativni krogi uvaževati ob danih prilikah z naklonitvijo vsakovrstnih naročil. S tem se bode krog konservativno mislečih vedno bolj širil in konservativnega obrtnega društva oprijemalo vedno več svoje dolžnosti in spretnosti zaveđajočih se članov- obrtnikov v prospeh pravega konservatizma in njega somišljenikov! B.

Potreba gospodarskih ali kmetijskih zadrug.

(Izviran dopis.)

Čuli smo že v mnogo ostrih in osodepolnih slučajih, kateri se dogajajo na gorenjskih planinah. Ne bomo se spuščali v pričujočem dopisu v podrobnosti pojedinih planin, ampak popisati hočemo splošno sedanji žalostni položaj gorenjskih kmetov.

Nekdaj ponašala se je dična Gorenjska in nadkriljevala s svojim blagostanjem vse druge dele naše dežele. Prva in skoraj izključna podlaga k temu bile so planine in neomejene pašne pravice, vsled katerih jim je bila prilika dana se živahno pečati z živinorejo, ki jim je donášala obilo lepih novcev za njih potrebe. Skorej vsaka vasica imela je lastno planino za-se, in precejšnjemu številulepo rejeni živini pojedinih posestnikov pristojalo ji je ime »čreda«. A časi so spremenljivi! Kaj pa sedaj? Prejšnje cvetoče blagostanje spremenilo se je v uboštvo — propad. Neizmerne planine na Karavankah prisvojil si je znani — baron, kateremu so jih kratkovidni zemljaki prodali. Graščine in druga gospodstva so na nepravilne načine paša odstranile, in z malo izjemo izvršile tako, da kot planine več uživane in imenovane biti ne morejo. Jednako namerava sedanji radovljiški grof Thurn, ker se z živinorejo ne peča, svojo planino pogozditi; do sedaj so zamogli vsaj drugi posestniki svojo živino proti plačilu po njej pasti, po tem bode tudi ondi paša vničena. Tudi visoki c. kr. erar je pašne pravice po svoji zemlji na Jelovici pustil odškodovati. S čim so se pač državni upravi bivši dotični upravičenci tako neodpustljivo zamerili; ali niso tudi oni udje države! Saj storimo voljno, ako je mogoče vse, kar država od nas zahteva, torej naj bi tudi država proti nam bolj ozirno postopala. Mi bomo dajali, dokler bomo kaj imeli in ko nas mine, (kar ne bode dolgo), tudi mi ničesar dati ne bomo mogli. Sedaj pa stopimo v domovanje kmetovalčev; v prostornem blevu stoji malo številce borne živine, katera se žalostno ozira po svoji prejšnji mnogoštevilni in dobrorejini družini in ki je omenjena vse prostosti in čistega zraka. Od prejšnje do zadnje štetve padlo je število živine na Gorenjskem izdatno, z agotoviti pa moramo žal pred celim svetom, da bode odpad pri prihodnji štetvi še mnogo večji. Oj, pač žalostni prizor za ubežega kmeta!

Resnično, priznavamo sami, gozdi, posebno neoddaljeni so velicega pomena, ali paša mora tudi biti. Ako pa ni za pašo nobene rešitve več, priloženo ji je tudi blagostanje Gorenjske v grob, in naj skupno mirno počivata. Silno potrebujemo posvetnega odrešenika, da nas otme pred uboštvom. Pozor! prosimo tedaj p. n. državniki in odločilni krogi, ako vam je blagor naroda in države kaj pri sreč. — Druga hiba za gorenjskega kmetovalca je, pomanjkanje delavskih močij, katere nam odtegujejo razne tovarne in delavnice, da jih je v pravem času celo za visoko plačo težko dobiti; v kaki njih nezgodi ali onemoglosti pa nam pridejo vendar na žlico.

Navesti hočemo edini nasvet, s katerega izpolnitvijo bi se morda dalo v prospeh onemoglega kmetijstva kaj doseči in rešiti, kar se še rešiti da, namreč: ustanovitev »Gospodarske ali kmetijske zadruge«. V odbor te zadruge bi morali biti izbrani: značajni, v stroki dobro izvežbani in odločni možje. Njih naloga bi bila, posvetovati se v vseh važnih gospodarskih zadevah, zagovarjati

pravice in sploh posredovati pri raznih odnošajih v prid kmetovalstva; oni bi se tudi zamogli pri odškodovanju planin in drugih cenitvah, kot izvedenci vporabljjevati. Skušnja nas uči, da priprosto ljudstvo ni sposobno in ne upa proti mogotcem dostojno se zastopati; oni poprimejo sedaj tu, potem tam nekaj nevednih kmetov in na tak način, samoumevno, je zmaga veliko lažji kot če pa bili zjedinjeni. Jednaka zadruga bi bila že v začetku druge polovice tekočega stoletja silno potrebna, ko bi bila veliko koristiti zamogla. Združenje! v tesno zvezo stopiti, to naj velja, kot prvi pogoj za bodoči obstoj kmetijskih domov. Na delo toraj vsaj vi, bolj zavedni možje, in ganite se! Edina c. kr. kmetijska družba ne more vsega storiti, Naravnost v naš prospeh čudežev ne moremo zahtevati. Toraj, pomagaj si sam in Bog ti bode pomogel!

J. G.

Zavarovalnice.

Iz Hrvatske: Prosim Vas, sprejmite nastopne vrstice v »Slovenca«. Poučile Vas bodo, kako drago je zavarovanje pri »Slaviji«. Govorile bodo številke in to na podlagi zavarovalnih knjižic. — Te dni so bili pri meni štirje gospodarji, ki so svoja poslopja zavarovali pri omenjeni zavarovalnici. Potožili so, kako visoke so upravne pristojbine, zlasti kako visoka je letna premija. Iz zavarovalnih knjižic je razvidno, da glavno zastopstvo v Zagrebu od predmeta, kateremu podstavba je zid, na tem lesena hiša, s slamo krita, računa letno premijo 1 gld. 50 kr., če je tudi podstavba lesena, pa 1 gld. 80 kr. Poglejmo upravno pristojbino, knjižica se zavarovanim zneskom 1000 gld., kaže pristojbine 2 gld. 50 kr., knjižica s 350 gld., pristojbine 1 gld. 80 kr., toliko tudi knjižica s 500 gld. in knjižica s 600 gld. 1 gld. 45 kr. Zavarovali so ti gospodarji svoja poslopja 18. febr. t. l. Agent jim je obljubil nizko premijo, 85 kr. do jednega gold. Ker zavarovanci pod pogoji v knjižicah navedenimi zavarovanja niso sprejeli, opomnil jih je glavni zastop po advokatu dr. Virgilu Devčiču, »da u roku od 8 dana svotu od... sa naraslimi dosad troškovi od... ukupno...«, odnosno odgovor na ovaj list glavnomu zastupstvu banke »Slavije« v Zagrebu tim sigurneje pripošaljete, jer bi Vas inače morao sudbeno na to pozvati i Vama tme jošte većih troškova prouzročiti«. Odgovorili so možje s tem, da so dne 14. maja zavarovalne knjižice vrnili glavnomu zastopu. A ta jim dne 16. maja piše: »Smislom §§... naših pravila obvezdo ste se na osiguranje sgrada na dobu od 5 godina, a pre toga nemožete osiguranja niti napustiti. Agent nije oblastan Vama dozvoljavah iti obečavati kakove pogodnosti druge, kojih v ponudi neima, a to nije ni učinio. Vi ste pako podpisom ponude sklepno krepostan pred zakonom ugovor (zavezni list), od kojega pod trhom (breme) ovrhe (rubežni) odstopiti ne možete«. Sedaj vsa stvar miruje. Istina je, da je zavarovanje pri »Slaviji«, saj pri nas na Hrvatskem, predrago. Če je glavni zastop v Ljubljani ceneji od našega, ne vem. Z Bogom!

Telegrami.

Dunaj, 6. julija. Državno sodišče je zavrnilo pritožbo praškega mestnega zastopa zaradi pomanjkanja aktivne legitimacije kot neutemeljeno.

Zagreb, 7. julija. Sinoči prispel Strossmayer, sprejet nepopisljivim oduševljenjem od mnogo tisuč naroda; mesto vse v zastavah.

Budimpešta, 6. julija. »Magyar Ujszag« poroča se iz Becskereka, da je ondu nastal požar v neki zalogi lesa in se hitro jel širiti. Veter je zanesel ogenj na nasprotni breg reke. Gasilci ne morejo ustaviti ognja.

Sredeo, 6. julija. Glavni vrednik »Svobode« je bil obsojen pred tukajšnjim sodiščem na štiri mesece ječe zaradi razžaljenja državnega pravdnika pri tukajšnjem sodišču prve instance. Omenjeni list zagotavlja, da se proti njemu namerava še več pravd.

Odde, 6. julija. Nemški cesar in cesarica prišla sta semkaj.

Berlin, 6. julija. Posebna izdaja časopisa »Kleines Journal« poroča, da so dvornega dostojanstvenika Kotzeja izpustili.

Rim, 6. julija. Z dekretom, ki se je danes izdal, se ustavi kazensko postopanje zaradi pogreškov glede na oddajo orožja. Odpuste se vse kazni, katere je vojno sodišče izreklo zaradi tacihih pregreškov.

Rim, 6. julija. V zbornici poslancev je izjavil minister vnanjih stvari Blanc, da se

je bilo bati nemirov v Maroku, ko je umrl sultan. Zaradi tega je bila vlada poslala vojne ladije v Maroko v varstvo italijanskih podložnikov. K sreči so se pa stvari mirno razvile in vlasti so vse jedine, da se ima ohraniti status quo.

Chicago, 6. julija. Illinoiski guverner je vložil pri predsedniku Clevelandu ugovor proti temu, da so se odposlale zvezne čete v Illinois. Guverner zahteva, da se takoj odpokličejo vojaki. Cleveland je odgovoril, da so vojaki potrebni za zagotovljenje poštne službe. — Strajkovci se vojakov ne bojé. General Miles je izjavil, da se bode moralo proglasiti obsedno stanje, da bode še dalje trajal sedanji položaj. Izdalo se je povelje, da naj zapró Debsa, glavnega vodjo strajkovcev. Mnogobrojno pobojev in požarov pripisuje se strajkovcem.

Chicago, 6. julija. Velika množica ljudi vsprejela je z žvižganjem župana in policijskega načelnika, ki sta hotela odpraviti železniški vlak. Zasmehovali so železnične uradnike, ki so odpravljali zavire na tiru. Oblastva so ukazala vojakom, naj streljajo na one, ki bi skušali razkleniti vlake. Strajkovci ustavili so vlak in prijeli policijskega uradnika. Strojevodja je streljal z revolverjem, ali ga je policija razorožila. Pozneje je bila policija prisiljena streljati na strajkovce in jih je več poškodovala. V Sacramentu niso hoteli vojaki iti v boj, ker zvezni maršal streljanja ni dovolil. V Indijanopolisu je štrajk končan.

Chicago, 7. julija. Položaj se je slabšal v mestu. Vlada anarhija in nasilstvo. Strajkovci so oropali več zalog, sežgali vlake. Pri bojih s policijo je bilo več oseb ranjenih, 6 mrtvih.

Algier, 6. julija. Ladija Nixe, na kateri je bil nadvojvoda Ludovik Salvator, je na potu iz Majorke zanesel morski tok mej dve morski kleteti, kjer je obtičala. Nadvojvoda in 18 pomorščakov so prišli srečno na suho.

Algier, 7. julija. Nadvojvoda Ludovik Salvator prišel je semkaj.

Mi svoje častite čitatelje opozarjamo, da bode žrebanje dunajskih srečk s **5 glavnimi dobitki a 10.000 kron** že dné 12. julija.

Popolnoma svilene tiskane foularde od 75 kr. do gld. 3.65 meter — (kacih 400 različnih baž) — potem **črno, belo in barvasto** svileno blago od 45 kr. do gld. 11.65, gladko, progasto, prižasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, načrtov itd.) poštnine in carine prosto. Vzorci pošljejo se z obratno pošto. Pisma veljajo 10 kr., dopisnice 5 kr. v Švico.

Tovarna za svilen blago G. Henneberg (10 2) (e. in kr. dvorni založnik v Curihu (Zürich). (16-8)

Umrli so:
5. julija. Friderik Nolda, sprevodnikov sin, 8 mesecev, Kravja dolina 2, sušica.
6. julija. Franc Gerjol, kajzar, 49 let, Havptmanca 18, jetika. — Janez Goršič, delavčev sin, 1 dan, Marije Terezije cesta 18, božjast.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
opazovanja	zrakomerni v m	termomerni po Celsiusu			
5	7. u. jut.	739.8	18.6	sl. vzh.	jasno
	8. u. pop.	739.2	25.4	"	"
	9. u. več.	739.8	20.6	"	oblačno
Srednja temperatura 21.5° za 2-9° nad normalom.					

Za Matej Cigaletov spomenik v Črnem Vrhu nad Idrijo so darovali p. n. darovalci:

Iv. Navratil, predst. pom. urad. pri e. kr. najvišjem sodišču na Dunaju, 10 kron; J. Pukl, e. kr. nadpor. in pos. na Dunaju, 2 Kr.; dr. Fr. Simonič, e. kr. bibl. na Dunaju, 2 Kr.; Fr. Hubad, e. kr. prof. na Dunaju, 2 Kr.; Iv. Luzar, poštni oficijal na Dunaju, 2 Kr.; dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvet. na Dunaju, 2 Kr.; Ziga Sežun, e. kr. minist. uradnik na Dunaju, 2 Kr.; Neimenovanec 2 Kr.; dr. A. Primožič, e. kr. prof. na Dunaju 2 Kr.; dr. Fr. Sedej, e. kr. dvorni kapl. in ravnatelj v Avguštineju na Dunaju, 2 Kr.; M. Erjavec, dekan v Vipavi, 2 Kr.; J. Skvarča, župnik v Budanjah, 2 Kr.;

M. Arko, župnik v Šturiji, 2 Kr.; J. Mikš župnik na Planini 2 Kr.; Fr. Rajčević, kapelan v Vipavi 2 Kr.; neimenovanec 30 Kr.; dr. M. Murko, prof. orijent. jezikov na Dunaju, 2 Kr.; dr. Pakl e. kr. prof. na Dunaju, 2 Kr.; Fr. Jančar, stud. phil. na Dunaju, 1 Kr.; L. Poljanec, stud. phil. na Dunaju, 1 Kr.; J. Bizjak, stud. iur. na Dunaju, 1 Kr.; V. Zun, stud. iur. na Dunaju 1 Kr.; J. Pompe, stud. iur. na Dunaju, 1 Kr.; Iv. Orel, stud. phil. na Dunaju 1 Kr.; Iv. Zupanec, stud. phil. na Dunaju, 1 Kr.; J. Bernik, stud. phil. na Dunaju 1 Kr.; A. Mladič, stud. iur. na Dunaju, 1 Kr.; neimenovanec v Črnem Vrhu 10 kron 41 bel.; J. Demšar, župnik v St. Vidu pri Vipavi, 4 Kr.; Val. Klobus, kurat na Slapu, 1 Kr.; Alb. Illovski, župn. uprav. v Lozicah, 2 Kr.; Jan. Bolta, župn. uprav. v Ledinjah, 2 Kr.; J. Soukup, kapelan v Spodnji Idriji, 1 Kr.; J. Pipan, nadučitelj v Črnem Vrhu, 2 Kr.; nekdo v Črnem Vrhu 8 Kr.; J. Vidmar, trgovec v Črnem Vrhu, 4 Kr.; Ivana Vidmar v Črnem Vrhu, 2 Kr.; Janko Mikuz, učitelj v Podkrajju, 2 Kr.; Gašper Cigale, posestnik v Lemeh, 20 Kr.; Matija Torkar, župnik v Košani, 4 Kr.

Ker odbor namerava postaviti spomenik prezasluznemu jezikoslovcu in pisatelju še letos in ga odkriti 19. avgusta, upudno prosi požrtovalne domorodec, zlasti še črnovrške rojake, da bi mu poslali blagohotnih, če tudi skromnih prispevkov. Doneske sprejemajo uredništvi „Dom in Sveta“ in „Slovenca“ v Ljubljani in

Odbor za Cigaletov spomenik v Črnem Vrhu nad Idrijo.

Eksekutivne dražbe.

Ive Pezdircica posestva iz Drosčie (3389 gld.) dné 19. julija (druga ponovitev) v Metliki.
Fr. Lipaha posestvo iz Kašlja (408 gld.) dné 21 jul. (druga) v Ljubljani.
Jurija Junca z Rakeka posestne in užitno pravo do gozdnega dela v Javorniku (200 gld.) dné 6. jul. v Postojini.
Vilj. Dolenc iz Orehka, Jos. Cucka iz Dolenje Košane, Gasp. Železnika iz Gor. Košane in Tomaža Kaluže iz Narina posestva 10. julija (druga) v Postojini.
Jan. Polaka iz Grabč (radi terjatve 225 gld.) posestvo (3865 gld.) dné 27. julija in dné 7. septembra v Radovljici.
Andr. Milavca iz Jakovca, posestva (12.302 gld.) dné 2. avgusta in 1. septembra v Logatcu.
Jurija Požeka zemljišča iz Adlesč (1039 gld.) dné 3. avgusta in 5. septembra (ponovitev) v Črnomlju.
Fr. Lešnjaka zemljišče iz Raven (1687 gld.) dné 1. avgusta in 5. septembra (ponovitev) v Ložu.

Konkurz.

Okrožno kot trgov. sodišče v Novem Mestu proglašja konkurz na premakljivo in nepremakljivo imenje Antona Viranta, vknjiž. trgovca v Novem Mestu. Komisarjem je dež. sod. svetnik Klem. Mosche, upravnik konkurznega imenja dvorni in sodni odvetnik dr. Jak. Schegula. Shod upnikov dné 14. julija, zglasbe do 6. sept. in likvidacijski rok dné 19. septembra.

Vpis tvrdek.

Pri združnem registru tvrdka: »Obrtno pomožno blag. društvo z omejenim poroštvom v Ljubljani« — vpis novega odbornika g. Ant. Putricha, hiš. posestnika v Ljubljani; — dalje pri e. kr. dež. kot trgov. sodišču: »Hermann Beerer in Weissenfels« kot javnega družnika vknjižene tvrdke »Goeppinger & Comp. in Weissenfels«, s pravico, zastopati družbo in podpisovati tvrdko.

Ustanove.

Ker je preminul prezentator Kat. Warnussove dekliske vzgojevalne ustanove g. Vendelin Colerus pl. Geldern, pozivljejo se sorodniki ustanovnice, da zglasijo svoje prezentacijsko pravo do dné 1. avgusta. deželni vladi kranjski Ustanovi ste dve v vrsti po 63 gld.

Agrarske operacije.

Deželna vlada kranjska razglašja sklep postopanja, tikajočega se nadrobne razdelbe posestnikom v Mali Pristavi skupno v last spadajočih zemljišč, ker je popolnoma izvršena ta agrarska operacija. Z dnevom, ko se objavi to razglasilo, neha gledé te agrarske operacije pristojnost agrarskih oblastev, tako, da le-ta ostanejo odslej pristojna samo še v razsojevanje o razdelbi skupnih zemljišč itd. v misel vzetih zahtev.

Ravnokar je izšlo v obliki knjižice znamenito

Apostolsko pismo

sv. očeta Leona XIII.

obsejajoče 16 strani male osmerke. — Komad stane 5 kr., 100 komadov vkupe 4 gld., 200 komadov samo 7 gld.

Naročila vsprejemata Katol. Tiskarna in Katol. Bukvarna v Ljubljani.

Anton Presker

krojač

v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 16

priporoča

svojo bogato preskrbljeno zalogo

narejenih moških, duhovniških, ženskih in deških oblek

za poletno sezono.

Po meri se napravijo vsakovrstna oblačila iz najfinjšega in najsolidnejšega blaga po najnovejših modnih časopisih. 372 3-1

Na prodaj je skoro nova

elegantna dvovprežna kočija

v Kravji dolini šte. 7. 376 4-1

Najboljšo pitno vodo

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušeno, od zdravniških (X.) avtoritet priznana, ima 51 23

GLAVNO SKLADIŠČE

MATTONI

načelnika lužne KISELINE

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

V najem želim dati ali tudi prodati

strojarijo

pod ugodnimi pogoji. Taista ogleda se lahko vsak dan.

Natančnejši pogoji poizvedó se pri upravnistvu tega lista. 369 2-2

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov.

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: Franz Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd., pa tudi cela mašna obleka v najprilnejši obliki. 54 26-12

Cerkveni paramenti.

Izborno svojo zalogo

raznovrstnih vóz

kritih in nekritih

lično in trpežno izdelanih priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu tvrdka

Fr. Šiške dediči

Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po nizki ceni. 366 4-4

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!**

Mlatilnice, vitla, trileure
Čistilne mlne za žito
resalnice za krmo
Avtomatični
aparati proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mlinske za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
obči: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
raspolaga v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 49.

Bogato Oustroval katalogi v omedlini in sliki — Jaki so sestavljeni iz
poslednjih predelov.

Najkvalitetnejši pogoj! — Jamstvo. — Stroji se daje na poskušnjo.
Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

272 15-5

France Pavšner
krojač v Ljubljani

naznanja preč. duhovščini in sl. občinstvu, da se je
preselil v Dijaške ulice št. 9.

Ob enem se prav toplo priporoča v izdelovanje
**talarjev, sukenj, havelok in
razne obleke** 182 26-15

ter zagotavlja trajno delo in uljudno postrežbo.

Zgubil se je
v ponedeljek dne 2. julija
mal podolgasto-čveterovoglat
mošnjček s 370 do 380 gld.

in sicer na potu od „Bavarskega dvora“ (Dunajska
cesta) do Rimske ceste št. 2. 373 1-1

Pošteni najdec naprošen je istega oddati proti
nagradi 50 gld. pri upravnistvu tega lista.

Franc Ivan Kwizda.
c. in kr. avstr.-oger. in kr. rumunski dvorni založnik.

Že nad 30 let z najbolj-
šim uspehom v rabi
v mnogih dvornih
hlevih, v znami-
tejših zasebnih in vojaških hlevih. okrepčuje
pred in ojačuje po velikih naporih, pri iz-
pahnenju, otrplosti itd. ter ojači konja za iz-
redno težko vožnjo in tek.

Kwizdov restitucijski fluid
c. in kr. priv. voda za umivanje konj.
Steklenica velja 1 gld. 40 kr. V.

Glavna zaloga: Okrožna lekarna, Korneuburg p. Dunaju.

Pri nakupovanju pazi naj se na varstveno
znamko ter zahteva 135 20-7

Kwizdov restitucijski fluid.
Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah.

Obrtniki in trgovci, 375 26-1
člani konservativnega obrtnega društva v Ljubljani,
priporočeni osobito cenj. naročnikom z dežele:

Bončar France pleskar v Ljubljani, Rimska cesta.	Jager Janez mesar v Ljubljani, v mestni kolibi p. mes. mostu.	Sever Primož mizar za hišno opravo v Ljubljani, Gradaške ulice št. 22.
Blaznik L. v Ljubljani, Stari Trg št. 12. Zaloga najraznovrstnejšega galanterijskega blaga.	Kovač France čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.	Schmelzer Bertr. stolar v Ljubljani, ob St. Jakobskem mostu.
Boucon Andrej stolar v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7. priporoča največje svoje zalogo najraznovrstnejših stolov natančno in trajno iz najboljših tvarin izdelanih.	Kozak Josip mesar v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Šega Jakob jermenar v Ljubljani, Poljanska cesta.
Čamernik Ignacij kamnosek v Ljubljani, Poljske ulice št. 49.	Kregar Ivan pasar in srebrar v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8. opozarja preč. duhovščino in cerkv. predstojništva na izvrstno urejeno delalnico, v kateri izdeljuje vsakovrstno cerkveno posodo in orodje iz najzanesljivejših kovin, zlata in srebra po najnižji ceni.	Šerik Ivan krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Černe Jožef urar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Matkovič Dragotin brivec v Ljubljani, Pred škofijo.	Škrabec M. klepar v Ljubljani, Kongresni trg
Čermelj Jernej trgovina z južnim sadjem iz zelenjadjo v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Maté Avgust čevljarški mojster v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Tome France pozlatar v Ljubljani, Streljske ulice
Dolenec Oroslav svečar v Ljubljani, Gledališke ulice priporoča pristine čebelno - voščene sveče voščene zvčke in med. Zaloga pristnega brinja in brinjevoa. Vse po najnižji ceni.	Mihelič M. ščetar in zaloga krtač v Ljubljani Florjanske ulice št. 40. Šelenburgove ulice.	Tomšič Luka vrtnar v Ljubljani, Poljanske ulice
Brata Eberl slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja, tovarna za oljate barve, lak in pokost, Ljubljana, Franciškanske nlice št. 4. P. n. občinstvo opozarja posebno na izdelke, katere sva razstavila na obrtniški razstavi v deželni mu- zeji „Kudolfinum“.	Paušner Franc krojač v Ljubljani, Dijaške ulice.	Uran & Večaj pečarja v Ljubljani, Igriške ulice.
Fajdiga Filip mizar v Ljubljani, Slonove ulice.	Perko Franc sobil slikar v Ljubljani, Florjanske ulice.	Virk Sebastijan čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Fajdiga Ivan mokar v Ljubljani, Križevniški trg, filijala na Vrhnikih priporoča in ima vedno v zalogi vsakovrstno moko in otrobe po prav nizki ceni.	Petrič Fr. trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Špitalske ulice.	Zorman Alojzij mokar v Ljubljani, Florjanske ulice.
	Plehan Valentin izdelovatelj voščeni in leotar v Ljubljani, sv. Petra cesta.	Zalaznik Jakob slaščičarski in pekovski mojster v Ljubljani, Stari Trg št. 21, priporoča štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slatno slaščičarsko in pekarsko pecivo.
	Rebek Josip ključar v Ljubljani, Francovo nabrežje, zaloga ključev iz aluminija vseh elektrotehničnih priprav hišnih telegrafov itd.	Zadnikar Henrik pasar in srebrar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17. izdeluje iz najboljših tvarin najraznovrstnejšo cerkveno posodo in orodje po najnižji ceni. Popravi in prenovi stare predmete.

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Dunajske srečke po 1 krono. — Žrebanje že v sredo!

5 glavnih dobitkov po 10.000 kron.

3 Srečke priporoča 315 17
„MERCUR“, menjalnična delnična družba
na Dunaju, Wollzeile 10.

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKOVIC
trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10
prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverze, železniške šine za
oboče, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, štorje itd. itd.,
vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki
izberi

drevesa (pluge)

štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe
in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam gg. krčmarje na svojo veliko zalogo vsako
vrstnih ledenic (Eiskasten) za pivo in jedila in gg. posestnike žag na
izborne vodne žage in pile, za kojih jakovost se jamči.

Zunanja naročila se takoj in vestno izvršé. Kar bi ne ugajalo, se radovoljno zamenja
istotako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj
Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko. 159 19

Kovači! Tu kupujete železo naj-
ceneje, pri poštenji vaji
in prijazni postrežbi. Poskusite, in se bodele
prepričali!

CARBOLINEUM!

626 24-13

Objava.

Sladna kava, katero izdeluje tvrdka Frana Kathreinerja in naslednikov v Stadlau-Dunaju, ima zares pred drugimi izdelki merodajno prednost, da ima prav kavi podoben okus in je torej najboljše nadomestilo za zdravju škodljivo navadno kavo.

Jaz torej morem vsakemu priporočati popolnoma okusni in zdravi Kathreinerjev izdelek in opetovano izjavljam, da sem zaradi teh prednostij dal gospodu Francu Kathreinerju pravico, pod mojim imenom svoj slad, kavo v celih zrnih, prodajati, zatojre nima nobena druga firma jedine pravice posluževati se mojega imena. S. Kneipp, kat. župnik.

Tudi kot dodatek k navadni kavi se Kathreinerjevi Kneippa sladni kavi odkazuje prvo mesto, ker ima svojstva, katerih dosednji surogati nikogar nimajo. 12

Vzemite le bele originalne zavitke s podobo gosp. Kneippa in z imenom **Kathreiner!**

Previdnost!**Fran Stare,**

sobni slikar,

v Ljubljani, Breg št. 20

priporoča se v izvrševanje vseh v

dekoracijsko-slikarsko stroko
spadajočih del 26217-12

z zagotovitom okusno-modernega dela proti zmerni ceni.

Stanarinske knjižice

za stranke

z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 glid. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Oklice.

359 3-3

Na prošnjo podpornega društva onemoglih duhovnikov dijeceze ljubljanske se odredi

prostovoljna prodaja

poprej gosp. dr. Janeza Semena zemljišča na Podgorici št. 12 obstoječega iz stanovalne hiše, gospodarskega poslopja, travnikov in njiv

na dne 12. julija t. l. popoldne ob 2. uri

na licu zemljišč.

Skupilo se bodo obrnilo v korist podpornega društva.

Posestvo je cenjeno na 1700 glid.

Dražbeni pogoji se morejo upogledati v uradnih urah pri podpisnem sodišču in se bodo objavili pred prodajo.

C. kr. okrajno sodišče Mokronog,

dne 26. rožnika 1894.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani. Gledališke ulice šte. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko delalnico

v kateri izdeluje vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primeranih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna **razpela**, pripravna za misijone, procesije, šole in zasebna stanovanja.

Naročila na križeva pota izvršuje prav ukusno in lično. 114 49-20

J. N. POTOČNIK

krojaški mojster v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 2

(v Tavčarjevi hiši)

357 6-6

se priporoča prečastiti duhovščini v izdelovanje najraznovrstnejše

duhovniške obleke in talarjev

po nizki ceni, zagotavljajoč trajno delo iz trpežnega blaga, točno in prijazno postrežbo. — V zalogi ima najboljše blago razne kakovosti iz najzanesljivejših tovarn.

Preselitev kamnoseške obrti in priporočilo.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno javljam, da sem preselil in popolnoma prenovil svojo

kamnoseško delalnico

s sv. Petra nabrežja v

Poljske ulice šte. 49 v Ljubljani

(nasproti učiteljišču in poleg Hafnerjeve pivarne)

kjer bom izvrševal vsa v kamnoseški obrt vstevajoča se dela vestno, iz dobrega, trpežnega različnega kamnja po možno nizki ceni.

V zalogi imam bodem še v večji izbiri vsakovrstne

nagrobne spomenike

naročene pa izdeloval po izbranih obrisih ali načrtih po želji cenj. naročnikov. Zahvaljujoč se za dosedanje mnogostransko naklonjenost pripravam se i nadalje osobito prečast. duhovščini in stavbinskim podjetnikom v izvrševanje

cerkvenih umetnih in stavbenih kamnoseških del.

Velepoštovanjem

254 12-11

Ignacij Čamernik, kamnosek, v Poljskih ulicah šte. 49 v Ljubljani.

Pivovarna**BRATOV KOSLERJEV v Ljubljani**

priporoča svoja

na mejnarodni razstavi živil na Dunaji leta 1894.

z zlato svetinjo

odlikovana, priznana izborna in najboljše vležana

piva.

Vselej v zalogi so:

361 (6-3)

vležana, marcna in izvozna piva,
pivo v steklenicah.

Postrežba solidna, točna in zanesljiva.

Franc Ks. Sajovic
Pavla Sajovic roj. Omersa
poročena.

Kranj, dne 7. julija 1894. — Graščina Polheim

Mesto posebnega naznanila.

370 1—1

Domača zanesljiva trrdka!

Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše
žepne in stenske ure
ure budilnice

zlate, srebrne in nikelnate ve-
rižice, medaljone, prstane, za-
pestnice, naprsne igle prodaja in
ima v zalogi

Fr. Čuden

v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravlja tudi najtežavnejša iz-
vršuje tekom 14 dni. — Za blago pri
njem kupljeno istotako za natančno po-
pravo jamči. 158 17

Ceniki s podobami so franko na razpolago.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

266 25—10

priporočajo po najnižji ceni:

Mosaik (chamotni) tlak

za cerkve. Pripoznavna spričevala od že napravljenih tlakanj
so na razpolago.

Lončene peči vsake barve.

Zarezane strešnike, najboljše
nejše kritje.

**Roman in Portland ce-
ment.**

Cevi iz kamenine za vodovode,
stranišča itd.

Nasade za dimnike.

Drainage cevi za sušenje močvirnih
zemljišč.

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek
za prečastito duhovščino

„pri rudečem križu“

623 52—29

Viljema Skarda

IV., Waltergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28
priporoča za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško
ter redovniško obleko za
duhovnike

kot: Havelock, vrhne
suknje, duhovniške
suknje itd.

Liturgično opravo

natančno po cerkvenih

predpisih izvršeno:

birete, kolarje, naprs-
nice, vsakovrstne du-
hovniške čepice.

Paramente preskrbuje
po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz naj-
boljšega, trpežnega blaga,
natančno izdelano; neuga-
jajoče vzame se nazaj.

Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago.
Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

Koverta s firmo

Katoliška Tiskarna

po nizke ceni.

Pod Trančo št. 1 J. SOKLIČ Gledal. ulice št. 6
v Ljubljani

priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi izbrano svojo zalogo

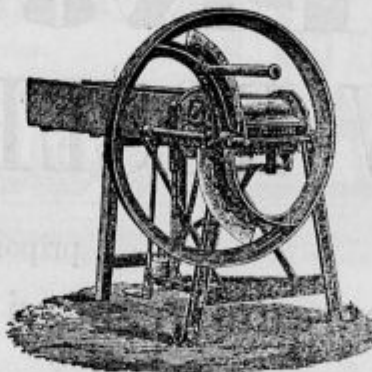
cilindrov, mehkih in trdih
klobukov 126 52-20
turistiskih klobukov, čepic

Tovarniška zaloga
lodenih klobukov, kr., deorin
zložnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovo sti blaga primerno nizkih cenah

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

239

na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri

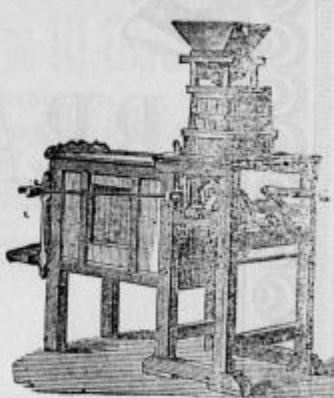
(52-12)

Av gustu Kolb, tovarna strojev

Dunaj, II., Pasettistrasse 29—31.

Prijazna poštena postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

kmetijskih
strojev in orodja

Strojev
za vinarstvo

vsakovrstnih
sesalk
pralnih strojev
ovijalnikov,
zravnalnikov
perila

patentovanih
mlinov
za domačo upo-
rabo,

Dunajska borza.

Dne 7. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 05 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 05
Zlata renta 4%, davka prosta	121 " 90
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	95 " 15
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1001 " —
Kreditne akcije, 160 gld.	351 " 25
London, 10 funtov strl.	125 " 30
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 97 1/2
Cesarski cekini	5 " 92
Neuškkih mark 100	61 " 42 1/2

Dne 6. julija.

Ogerska zlata renta 4%	121 gld. — kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 " 05
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 " 25
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158 " —
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 " 50
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 50
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 60
Kreditne srečke, 100 gld.	196 " —
St. Genois srečke, 40 gld.	70 " —

4% srečke dunajske parobrodne družbe	135 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 20
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 " —
Salmove srečke, 40 gld.	70 " —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	49 " 50
Ljubljanske srečke	24 " 25
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 " 75
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 3030	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " 75
Papirnih rubeljev 100	134 " 25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

nalozženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Andrej Kalan.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.